

Stichting Pensioenfonds Koninklijke Cosun

Van **NU** naar **LATER**

NR. 20 september 2017

**Nieuwe bestuursleden
stellen zich voor**

**Pensioenleeftijd gaat in
2018 omhoog naar 68 jaar**

**Pensioengerechtigden gezocht
voor het verantwoordingsorgaan**

**Je totale pensioenplaatje op
www.mijnpensioenoverzicht.nl**

Je nieuwe UPO komt eraan

In de komende dagen zul je je jaarlijkse UPO bij de post vinden. UPO staat voor Uniform Pensioenoverzicht. Het is het jaarlijkse overzicht van je pensioen bij Cosun. Het was altijd een flink aantal bladzijden met veel tekst. Als dat jou weerhield om het te bekijken en deed besluiten het meteen in de map of schoendoos met pensioenpapieren te stoppen, dan heb ik goed nieuws voor je.

Het UPO ziet er vanaf dit jaar heel anders uit. Het is veel korter en het bevat de iconen (= illustraties) die je ook vindt in het Pensioen 1-2-3 op onze website www.pensioenfondscosun.nl. De teksten in het UPO zijn heel kort. Wil je meer weten, dan kun je op de website die extra informatie vinden.

Zelf vind ik die nieuwe opzet een grote verbetering. De pensioensector heeft goed geluisterd naar vragen van deelnemers of het UPO eenvoudiger en korter kon. Bij de meeste pensioenuitvoerders kun je op het UPO alleen nog het pensioen vinden dat je tot de peildatum van 31 december 2016 hebt opgebouwd. Ze tonen niet meer het pensioen dat je naar verwachting gaat krijgen op je 67ste. Wij doen dat nog wel omdat we denken dat jullie dit willen weten. Ook zie je wat je partner en kinderen krijgen als je zou overlijden of wat je krijgt als je arbeidsongeschikt wordt.

Misschien zeg je: mooi dat ik weet wat mijn Cosun pensioen wordt, maar ik heb nog drie andere werkgevers gehad. Dan raad ik je aan in dit bulletin het artikel over de site mijnpensioenoverzicht.nl te lezen. Daar kun je je totale pensioenplaatje zien.

In het blad kun je ook lezen dat de pensioenleeftijd naar 68 gaat. Maar je kunt nog steeds eerder met pensioen als je wilt. Op het Pensioenbureau vertellen we je er graag meer over.

Cor Veraart
Manager
Pensioenbureau

In dit nummer

- P3** Pensioenleeftijd gaat in 2018 omhoog van 67 naar 68 jaar
- P5** Interview nieuw bestuurslid
Linda Gastelaars
- P6** Interview nieuw bestuurslid
Gijs Vermeulen
- P8** Je totale pensioen staat weergegeven op www.mijnpensioenoverzicht.nl
- P10** Drie leden namens pensioengerechtigden gezocht voor verantwoordingsorgaan
- P12** Je nieuwe UPO komt eraan

Colofon

Van NU naar LATER is een uitgave van Stichting Pensioenfonds Koninklijke Cosun. Het bestuur van het Pensioenfonds is verantwoordelijk voor de uitgave van het bulletin, maar draagt geen verantwoordelijkheid voor de in het bulletin gedane uitspraken van geïnterviewde personen van andere organisaties. Het bulletin wordt verspreid onder actieve deelnemers en gepensioneerden van het Pensioenfonds in een oplage van ca. 2700 exemplaren.

Redactie: Communicatie Montae, Rijswijk
Coverfoto: Joyce de Vries
Vormgeving: Reproscan
Druk: SMG Groep

U kunt reacties sturen naar:
Stichting Pensioenfonds Koninklijke Cosun
Postbus 3411
4800 MG Breda
T: 076 530 34 10
E: Pensioenbureau@cosun.com

Pensioenleeftijd gaat in 2018 omhoog van 67 naar 68 jaar

De regering heeft besloten dat de pensioenrichtleeftijd per 1 januari 2018 wordt verhoogd van 67 naar 68 jaar. De pensioenrichtleeftijd is de leeftijd waarop je normaal gesproken met pensioen gaat. Misschien verzucht je: nu moet ik nog langer doorwerken. Volgens de wet is dat zo, maar je kunt bij Cosun nog steeds eerder met pensioen. Jij bepaalt zelf wanneer je met pensioen gaat. Later in dit artikel meer daarover.

Herrekening pensioenaanspraken naar 68 jaar

Het bestuur van Pensioenfonds Cosun heeft een voorstel ontwikkeld om per 1 januari 2018 de opgebouwde pensioenen te laten herrekenen van pensioenleeftijd 67 naar pensioenleeftijd 68. Dit is dezelfde aanpak die we volgden begin 2014 toen de pensioenleeftijd van 65 naar 67 ging. Het voorstel wordt nog voorgelegd voor advies aan het verantwoordingsorgaan. Als die instemt, zal het bestuur nog voor het eind van 2017 een besluit nemen over het herrekenen van de pensioenen naar leeftijd 68. Via een aantal vragen en antwoorden lichten we het voorstel toe.

Waarom moet de pensioenleeftijd weer omhoog?

De statistieken tonen aan dat de gemiddelde levensverwachting van de Nederlandse bevolking nog steeds stijgt. Daarom heeft de overheid kortgeleden ook besloten dat de AOW-leeftijd in 2022 weer met drie maanden omhoog gaat. Die is dan 67 jaar en drie maanden. Door de stijgende trend van de levensverwachting heeft de overheid besloten de pensioenrichtleeftijd te verhogen van 67 naar

68 jaar. Vanaf 1 januari 2018 moeten alle pensioenregelingen gebaseerd zijn op een pensioenleeftijd van 68 jaar. Als een pensioenuitvoerder zou willen vasthouden aan 67 jaar, mag er minder pensioen worden opgebouwd. Het pensioen zou anders fiscaal bovenmatig worden en dat heeft zeer negatieve fiscale gevolgen voor de deelnemers. De sociale partners hebben met elkaar afgesproken dat zij de verhoging van de pensioenleeftijd naar 68 jaar willen opnemen in de pensioenregeling.

Waarom gaat Pensioenfonds Cosun het totale pensioen herrekenen naar 68 jaar?

Als we dat niet zouden doen, heb je vanaf 1 januari 2018 twee verschillende aanspraken op ouderdomspensioen:

- Een levenslange aanspraak met als ingangsdatum je 67e verjaardag voor het pensioen dat je hebt opgebouwd tot 1 januari 2018.
- Een levenslange aanspraak met als ingangsdatum je 68ste verjaardag voor het pensioen dat je opbouwt vanaf 1 januari 2018.

Dat zou het allemaal nodeloos ingewikkeld maken: voor jou als deelnemer en voor ons als pensioenfonds om dit uit te voeren. Pensioen is toch al een ingewikkeld onderwerp en we willen het niet nog complexer maken. Bovendien zouden de kosten door die complexiteit stijgen en dat gaat ten koste van het pensioenresultaat. In 2014 hebben we hetzelfde gedaan. Toen is je pensioen dat op ingangleeftijd 65 was gebaseerd, omgerekend naar 67 jaar. Nu rekenen we dus alles om naar leeftijd 68.

Houdt mijn pensioen wel zijn waarde bij die omrekening?

Jazeker, de waarde van je al opgebouwde pensioen wordt 1 op 1 overgezet naar de nieuwe leeftijd. Dit betekent dat de hoogte van je totale al opgebouwde pensioen naar verwachting circa 5% hoger wordt bij pensioenleeftijd 68. Je pensioen gaat immers een jaar later in en wordt tot het eind van je leven uitgekeerd over een iets kortere periode. In de grafiek zie je een voorbeeld van hoe het werkt.

De verhoging geldt alleen voor het ouderdompensioen. Het partnerpensioen- en wezenpensioen worden niet herrekend.

Krijg ik nog persoonlijk bericht?

In het najaar van 2018 krijg je van ons een persoonlijke brief waarin precies staat wat de aanpassing voor jou betekent. Die sturen we dan mee met je UPO over 2018. Omdat daarvoor de peildatum 31 december 2017 geldt, is de omzetting in dat UPO nog niet meegenomen. In de brief staat die wel. In je UPO over 2019 is de wijziging wel meegenomen.

Kan ik nog wel eerder met pensioen als ik dat wil?

Ja, dat kan nog steeds. Bij Cosun kun je ervoor kiezen om vanaf je 55ste met pensioen te gaan. Bedenk dan wel dat je pensioen fors lager is. Hoe eerder je namelijk met pensioen gaat, hoe lager je pensioen wordt. Je pensioen wordt dan over een langere periode uitgekeerd, terwijl

je juist minder pensioen opbouwt. Bovendien moet je er rekening mee houden dat je pas AOW krijgt op de voor jou geldende AOW-datum. Als je eerder dan die AOW-datum met pensioen gaat, mis je dus de AOW tot het moment dat je er recht op hebt. Je kunt er ook voor kiezen om tot je AOW-leeftijd een hogere pensioenuitkering te

“Je al opgebouwde pensioen wordt hoger bij pensioenleeftijd 68”

ontvangen en daarna levenslang een lagere uitkering. Zo kun je dus het gemis van de AOW (deels) compenseren. Een andere interessante mogelijkheid is deeltijdpensioen. Je gaat dan al voor een deel van je tijd pensioen opnemen en blijft voor het overige deel werken en pensioen opbouwen. In het Pensioen 1-2-3 op onze website www.pensioenfondscosun.nl vind je informatie over de keuzemogelijkheden in onze pensioenregeling. Je kunt natuurlijk ook contact opnemen met je collega's op het Pensioenbureau. De contactgegevens vind je op pagina 2 van dit bulletin.

Wat is nu het effect van die herrekening als ik toch iets eerder met pensioen wil?

Dat hangt af van hoe oud je nu bent, hoe lang je al bij Cosun hebt gewerkt en wanneer je met pensioen wilt. Stel: je bent nu 63, hebt een flink aantal dienstjaren en had erop gerekend met 67 met pensioen te gaan. Dat kun je nog steeds doen. Het grootste stuk van je pensioen is nu al gebaseerd op leeftijd 67. Dat wordt straks herrekend (= verhoogd) naar 68. Als je kiest voor pensioenleeftijd 67, wordt het pensioen weer teruggerekend naar 67, dus naar het niveau van nu. Alleen over de laatste vier jaar van je pensioenopbouw waarvoor leeftijd 68 geldt, zal door de terugrekening naar 67 het resultaat iets lager zijn. Je totale pensioenplaatje zal echter niet veel lager zijn dan waar je nu op rekende.

Hoe is de verdere gang van zaken?

Het bestuur heeft in de vergadering van 14 september het voorstel besproken. Dit wordt dit najaar voorgelegd voor advies aan het verantwoordingsorgaan. Daarna neemt het bestuur nog voor het eind van het jaar een besluit. De uitwerking vindt plaats in 2018. Via de website en het pensioenbulletin houden we jullie op de hoogte. Zoals eerder vermeld in dit artikel, krijg je in het najaar van 2018 een brief waarin staat wat de herrekening voor jou persoonlijk betekent. ■

Linda Gastelaars: "Alle bestuursleden zitten er echt voor de deelnemers"

"Jarenlang heb ik pensioenfondsbesturen als adviseur bijgestaan. Ik wil nu graag zelf het bestuurswerk gaan doen. Tegenwoordig is diversiteit een belangrijk thema. Ik dacht: ik ben vrouw, jonger dan 40 en actuaris. Voor mij moeten er toch kansen zijn om als bestuurder aan de slag te gaan. Toen heb ik mijn baan opgezegd en ben ik gaan kijken naar mogelijkheden in deze sector. Zo ben ik bij Pensioenfonds Cosun uitgekomen."

Linda Gastelaars: "Je merkt dat er bij Cosun ervaren bestuurders zitten met veel kennis en kunde."

Linda Gastelaars is na goedkeuring door De Nederlandsche Bank benoemd als extern bestuurslid van Pensioenfonds Cosun. Linda geeft toe dat een goede baan opzeggen zonder dat ze al een bestuursfunctie had, best spannend was. "Er moesten natuurlijk eerst wel bestuursfuncties vacant zijn en net als bij andere banen moest ik solliciteren in de hoop gekozen te worden. Ik had weliswaar veel pensioenervaring, maar minder bestuurservaring. En er moet een klik zijn met het bestuur." Die was er bij Cosun en na drie gesprekken met verschillende bestuursleden en de manager van het Pensioenbureau werd Linda uit vele kandidaten gekozen.

Opgegroeid in Dinteloord

De suikerindustrie is haar zeker niet vreemd omdat ze opgroeide in Dinteloord. "Hoewel ik zelf geen familie had bij Suiker Unie, werkten kennissen en ouders van vriendjes en vriendinnetjes op school wel in de suikerfabriek. Dus ik

kende mensen die daar pensioen opbouwden." Linda wil graag het fonds, het bedrijf en de mensen die er werken beter leren kennen. Ze kijkt uit naar de kennismakingsbijeenkomsten die zijn gepland met de werkgever, het verantwoordingsorgaan en de vereniging van gepensioneerden."

Twaalf jaar pensioenervaring

Hoewel ze nog jong is, brengt Linda 12 jaar ervaring in de pensioensector mee. "Op het gymnasium in Roosendaal vond ik wiskunde leuk. Maar het trok me niet zo om wiskundeleraar te worden. Na een gesprek met een conrector heb ik gekozen voor econometrie. Tijdens mijn studie liep ik stage bij een van de rechtsvoorgangers van actuariel bureau Towers Watson en daar ben ik gaan werken. Als adviserend en certificerend actuaris heb ik allerlei berekeningen gemaakt en de jaarcijfers voor pensioenfondsen gecontroleerd. Maar ik heb me ook verdiept in hoe een pensioenregeling tot stand komt via afspraken tussen werkgevers en werknemers. Risicomanagement werd voor

"Er moet een klik zijn met het bestuur"

mij een specialisatie die mijn takenpakket verbreedde. Ook heb ik me ontwikkeld op het gebied van personeelszaken als manager van het kantoor in Rotterdam." Na 11 jaar bij Towers Watson heeft Linda nog ruim een jaar bij PwC gewerkt. Maar zoals gezegd wilde ze graag de bestuurskant op.

Verskillende aandachtsgebieden

Bij Pensioenfonds Cosun gaat ze voor 1,5 dag per week

aan de slag met verschillende aandachtsgebieden. Uiteraard horen risicobeheer, actuariële zaken en financiële verslaglegging daarbij. Maar Linda gaat zich ook bezighouden met controle op het uitbesteden van werkzaamheden aan derden en kijkt mee bij pensioenregelingen en pensioensoorten.

Ondertussen zijn de eerste vergaderingen geweest en daar heeft ze een positief gevoel aan overgehouden. "Je merkt dat er bij Cosun ervaren bestuurders zitten met veel kennis en kunde. Daarbij is de sfeer heel leuk. Iedereen heeft inbreng en wordt in zijn of haar waarde gelaten. Wat me meteen opviel, is dat alle bestuursleden er echt zitten voor de deelnemers. Dat is mooi, want uiteindelijk doen we ons werk voor hen."

Uitdagende toekomst

Linda kijkt ernaar uit haar bijdrage te leveren. "De toekomst zal uitdagend zijn. Als er een nieuw pensioenstelsel komt dat echt anders is, zal dat veel werk met zich meebrengen. Verder is Pensioenfonds Cosun, ondanks dat

het bijna 1 miljard euro aan pensioenvermogen heeft, een relatief klein fonds. Het fonds zal kostenefficiënt moeten blijven werken. Ik zie dat het bestuur heel goed anticipeert op toekomstige ontwikkelingen. Een voorbeeld daarvan is de wijziging van het bestuursmodel. Het fonds handhaaft de evenwichtige samenstelling met vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers en haalt tegelijk expertise naar binnen ter versterking van de slagkracht van het bestuur. Dat is verstandig."

Toch een leraar

Hoewel Linda destijds niet voor het onderwijs koos, lijkt lesgeven toch bij haar te horen. Bij de Towers Watson Academy gaf ze les aan pensioenfondsbestuurders en dat deed ze ook bij het opleidingsinstituut SPO. Bij Pensioenfonds Cosun gaat ze in oktober a.s. een cursus 'risicomangement en uitbesteding' geven voor het verantwoordingsorgaan. "Kennelijk zat er toch meer van die wiskundeleraar in mij dan ik vroeger dacht." ■

Gijs Vermeulen:

"Beleggingsbeleid moet altijd de doelstellingen van het fonds volgen"

"De pensioensector is een zeer dynamische omgeving waarin besluiten met grote zorgvuldigheid worden genomen. Dat is een schijnbare tegenstelling die ik boeiend vind. Beslissingen nemen vaak veel tijd en dat is maar goed ook, want het gaat over pensioenen van gepensioneerden en pensioenaanspraken van (ex)deelnemers met een lange horizon. Aan de andere kant zijn de ontwikkelingen op het gebied van pensioen breed, dynamisch en uitdagend."

Gijs Vermeulen komt als externe professional het bestuur van Pensioenfonds Cosun versterken. Daarnaast wordt hij vanwege zijn lange en brede financiële ervaring voorzitter van de beleggingscommissie.

Weerbaar door zelfstandigheid

Gijs was eigenlijk voorbestemd om marineofficier te

worden, want na het atheneum in Goirle begon hij aan de officiersopleiding bij het Koninklijk Instituut voor de Marine. Door een wijziging van de opzet van die opleiding, koos hij ervoor bedrijfseconomie te gaan studeren aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Vanaf 1987 werkte hij bij verschillende bedrijven waaronder Hoogovens en Mercedes Benz. Vanaf 2003 heeft hij zijn eigen bedrijf,

Orfin Advies, dat management- en bestuursopdrachten voor derden uitvoert. Dat bevalt hem goed. "De zelfstandigheid trekt mij aan. Het heeft me weerbaar gemaakt omdat je in goede en slechte tijden het zelf moet zien te rooien."

Pittig gesprek

Vanuit zijn bedrijf heeft hij gewerkt voor verschillende pensioenfondsen waaronder Pensioenfonds PGB, Horeca & Catering en BPF Schoonmaak- en Glazenwassersbran-

"De pensioensector is een dynamische omgeving waarin besluiten met grote zorgvuldigheid worden genomen"

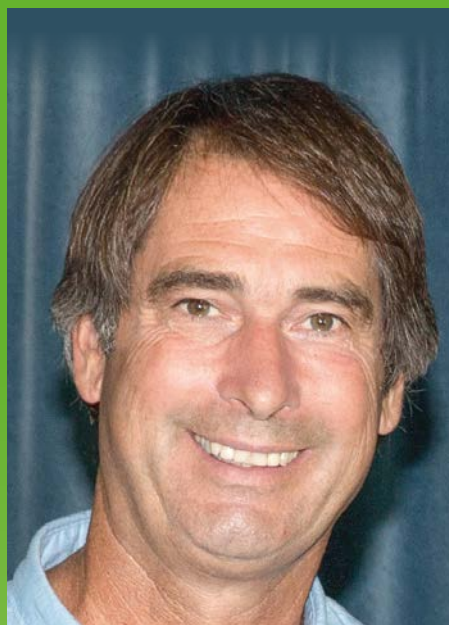
che. Bij dat laatste fonds was hij zeven jaar uitvoerend bestuurder met verantwoordelijkheid voor Financiën, Risicomanagement en Vermogensbeheer. Gijs brengt veel financiële kennis mee en ook bestuurservaring. Omdat hij ook voorzitter wordt van de beleggingscommissie, moest hij op gesprek komen bij De Nederlandsche Bank. "Dat was een pittig gesprek", zegt Gijs. "De eisen aan bestuurders worden steeds strenger. Dat vind ik een goede zaak. Als pensioenfonds vertrouw je je vermogen toe aan specialisten en je moet zorgen dat je in het bestuur over voldoende deskundigheid beschikt – dat noemen we countervailing power – om goed tegenwicht te kunnen bieden aan die specialisten."

Zorgvuldig risico's afwegen

Gijs is zich zeer wel bewust van de zware verantwoordelijkheid die de beleggingscommissie heeft. "We beleggen een grote som geld en wegen heel zorgvuldig de risico's af. Vanuit de risicohouding die past bij de deelnemers van Pensioenfonds Cosun is een beleggingsbeleid ontwikkeld. Onze taak is om continue te toetsen of de uitvoering van dat beleid past bij de doelstellingen van het fonds." Wat Gijs tot nu toe ervan gezien heeft, spreekt hem zeer aan. "Het beleggingsbeleid is goed ingericht. Samen met een fiduciair manager en een onafhankelijke adviseur worden de afwegingen gemaakt. Het fonds heeft een aantal goede aanpassingen gedaan in het beleid. Het is belangrijk dat het beleggingsbeleid helder en niet te complex is ingericht, zodat je bij wijzigingen makkelijk kunt bijsturen en altijd de doelstellingen van het fonds kunt blijven volgen. Ook zaken als de afweging tussen passief of actief beleggen en duurzaam beleggen komen op tafel."

Eerst goed luisteren

Gijs zal niet meteen met allerlei suggesties komen. "Ik vind het belangrijk om eerst goed te luisteren voor ik met voorstellen kom. Momenteel ben ik me aan het inlezen, vooral voor mijn rol als voorzitter van de beleggingscommissie."

*Gijs Vermeulen:
"Het is belangrijk dat het beleggingsbeleid helder en niet te complex is ingericht."*

Net als Linda Gastelaars is Gijs zeer te spreken over het team waarin hij is terechtgekomen. "Ik zie betrokken bestuurders die met gezond verstand ingewikkelde vraagstukken oppakken en waar nodig aanvullende kennis binnenhalen. De samenwerking is plezierig. De organisatiecultuur is informeel, maar tegelijk zakelijk. Dat spreekt mij zeer aan. Ik woon in Heusden en het past goed dat het pensioenfonds ook is gevestigd in Brabant."

Positieve vooruitzichten

Gijs ziet de toekomst voor Pensioenfonds Cosun met vertrouwen tegemoet. "Het fonds is bijna financieel gezond. We zijn nog op de weg van herstel, maar de

"De organisatiecultuur is informeel, maar tegelijk zakelijk. Dat spreekt mij zeer aan."

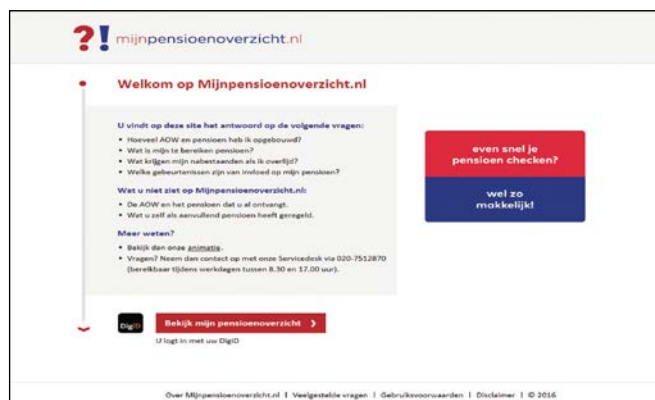
uitgangspunten van het beleid zijn goed en de vooruitzichten zijn, hoewel we in een onvoorspelbare wereld leven, positief." ■

Je totale pensioen staat weergegeven op www.mijnpensioenoverzicht.nl

Eind deze maand ontvang je jouw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) waarop je kunt zien hoeveel pensioen je bij Pensioenfonds Cosun hebt opgebouwd en hoeveel je op 67-jarige leeftijd gaat ontvangen. Je AOW vind je niet op dat UPO en ook niet het pensioen dat je bij je eventuele eerdere werkgevers hebt opgebouwd. Toch is er een plaats waar je jouw totale pensioenplaatje kunt vinden: www.mijnpensioenoverzicht.nl

Misschien heb je er al eens gekeken, maar wij hebben zo het idee dat lang niet al onze deelnemers de site hebben bezocht. We raden je aan dat minstens één keer per jaar te doen. In dit artikel behandelen we stap voor stap wat je allemaal op deze site kunt vinden. Mijnpensioenoverzicht.nl wordt verzorgd door de Stichting Pensioenregister, een samenwerkingsverband van de Sociale Verzekeringsbank, de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars. Alle pensioenuitvoerders, waaronder pensioenfonds Cosun, leveren diverse keren per jaar de gegevens van hun deelnemers aan zodat de informatie op de site behoorlijk actueel is.

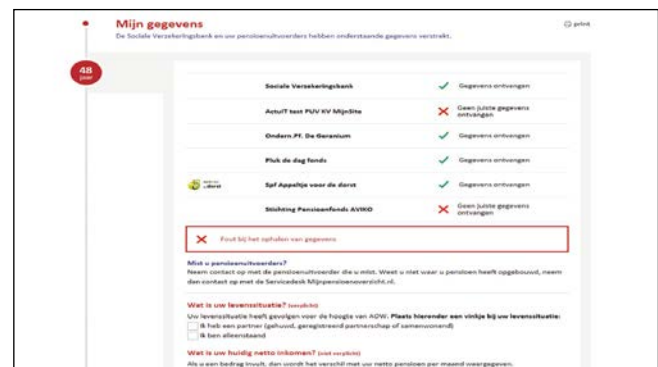
Inloggen met DigiD

Om je gegevens te kunnen inzien ga je op internet naar www.mijnpensioenoverzicht.nl. Op de homepage zie je onderaan de knop 'Bekijk mijn pensioenoverzicht'. Als je daarop klikt, kom je in een scherm waar je moet inloggen met je DigiD, je digitale identiteitscode van de overheid. Waarschijnlijk heb je die al, want die heb je ook nodig om je belastingaangifte te doen. Mocht je nog geen DigiD hebben, dan kun je die aanvragen op de website www.digid.nl. Als je inlogt kun je als extra veiligheid een

controle met een sms kiezen of je kunt ook inloggen met de speciale DigiD app.

Overzicht van je pensioenuitvoerders

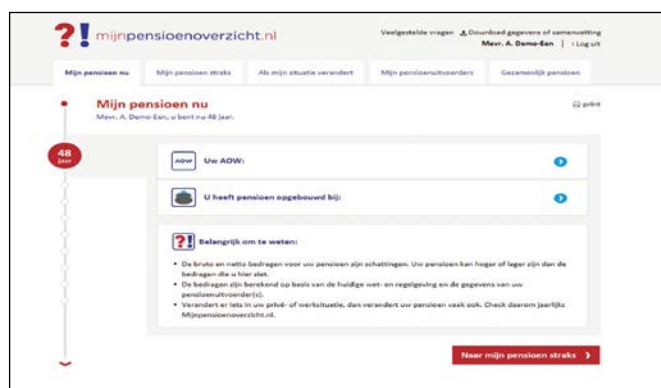

Als je bent ingelogd kom je op een pagina 'Mijn gegevens'. Je ziet dat dan de gegevens worden ingeladen van alle pensioenuitvoerders waar je ooit pensioen hebt opgebouwd plus informatie over je AOW van de Sociale Verzekeringsbank. Mocht er in het overzicht een pensioenuitvoerder ontbreken waar je wel pensioen hebt opgebouwd dan kun je contact opnemen met die pensioenuitvoerder. De site bevat ook een lijst met alle pensioenuitvoerders. Als je niet weet waar je pensioen hebt opgebouwd kun je contact opnemen met de servicedesk van Stichting Pensioenregister.

Onderaan de pagina 'Mijn gegevens' staan twee vragen, waarvan je er één verplicht moet beantwoorden. Dat is of je een partner hebt of alleenstaand bent. Het antwoord is belangrijk voor de wijze waarop je pensioen wordt weergegeven (gehuwden- c.q. ongehuwden AOW). Je kunt ook nog aangeven wat je huidige inkomen is, maar dat is niet verplicht.

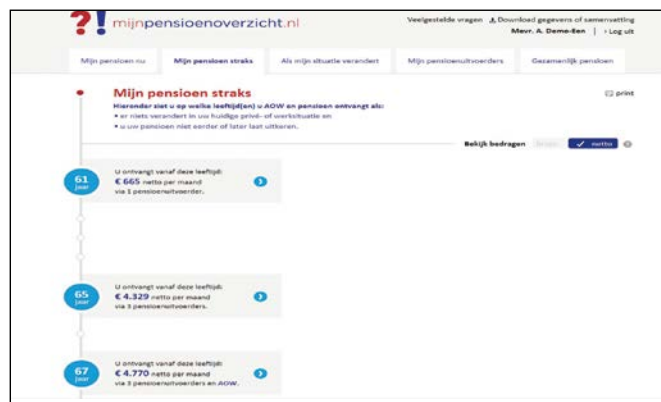

Je pensioen nu

Vervolgens kom je op de pagina 'Mijn pensioen nu'. Daar zie je wat je tot nu toe aan pensioen hebt opgebouwd. Je ziet wat je al aan AOW hebt opgebouwd en wat je bij de verschillende pensioenuitvoerders hebt opgebouwd. Het zijn brutobedragen per jaar. Op die pagina kun je ook doorklikken via een link om te zien wanneer jij naar verwachting AOW gaat ontvangen.

Je pensioen straks

De volgende pagina is 'Mijn pensioen straks'. Misschien heb je bij verschillende werkgevers pensioen opgebouwd met verschillende ingangsdata. Je ziet dan wat je bij die verschillende ingangsdata aan pensioen gaat ontvangen en wat je totale pensioen wordt als je AOW erbij komt. Dit zijn bedragen per maand en je kunt kiezen tussen bruto- of nettobedragen. Zo heb je een goede indicatie van wat je straks na je pensionering te besteden hebt.

Als je situatie verandert

Onderaan de pagina met de gegevens wat je pensioen straks wordt, kun je klikken op een knop met de tekst 'Wat als mijn situatie verandert'. Je komt dan op een pagina

met een aantal keuzemogelijkheden: overlijden, eerder/ later met pensioen, werkloos, nieuwe baan, arbeidsongeschikt, samenwonen/trouwen/geregistreerd partnerschap, kinderen krijgen, scheiden en koopkracht. Bij 'overlijden' kun je zien wat je partner en eventuele kinderen krijgen als jij mocht komen te overlijden. Bij de andere opties vind je geen bedragen, maar wel informatie over de gevolgen voor je pensioen.

Gezamenlijk pensioen met je partner

Er is ook nog een pagina 'Mijn pensioenuitvoerders' waarbij je de informatie van jouw verschillende pensioenuitvoerders kunt zien. Het is op mijnpensioenoverzicht.nl ook mogelijk te kijken hoe het gezamenlijke pensioen van jou en je partner eruitziet. Op de pagina 'Uw gezamenlijke te bereiken pensioen' kun je lezen hoe je die informatie kunt inzien.

Kijk minstens eens per jaar

De stichting Pensioenregister, die de site beheert, is nog steeds bezig de site uit te breiden met meer informatie over je pensioen. Wij adviseren je om zeker één keer per jaar de site te bezoeken en te kijken hoe je totale pensioen ervoor staat. Als je denkt daar later goed van te kunnen leven, is dat geruststellend. Valt het resultaat je tegen, dan kun je er nu misschien iets aan doen door extra te sparen voor later. Alles hangt natuurlijk ook af van je persoonlijke situatie. Misschien heb je een koophuis dat tegen die tijd is afbetaald of misschien kun je vermogen tegemoetzien uit een erfenis. Je plannen voor later spelen eveneens een rol. Als je veel wilt gaan reizen, zul je meer geld nodig hebben dan wanneer je rustig thuis hoopt te genieten van je pensioen. In ieder geval is het verstandig nu al na te denken over later en te weten hoe je ervoor staat. ■

Drie leden namens pensioengerechtigden gezocht voor verantwoordingsorgaan

Ben je pensioengerechtigd en vind je het onderwerp pensioen interessant? Dan is het lidmaatschap van het verantwoordingsorgaan (VO) misschien iets voor jou. Per 30 juni 2018 zijn er drie vacatures namens de pensioengerechtigden. Maar wat is het VO en wat doet het precies? Wat moet je kunnen om daarin te zitten, hoeveel tijd kost het je en wat maakt het werk interessant? We vroegen het aan de voorzitter van het VO, Kees Langebeeke. In het kaderstuk lees je hoe de procedure voor het kiezen van de nieuwe leden verloopt en hoe je je kunt aanmelden.

Kees is nu ongeveer een jaar voorzitter van het VO. In het dagelijks leven is hij Commercial Manager Consumer Products bij Suiker Unie. "Het werk voor het VO vind ik heel leuk. Het is iets totaal anders dan waar ik in mijn dagelijks werk mee bezig ben. Ik denk dat het behoorlijk uniek is dat we een eigen pensioenfonds hebben dat het nog steeds goed doet. Het deelnemersonderzoek heeft uitgewezen dat de deelnemers veel waardering hebben voor ons fonds, dat dicht bij het bedrijf en de mensen staat."

Controleren en adviseren

Het VO bestaat uit twaalf leden: 6 namens de pensioengerechtigden, 4 namens de werknemers en 2 namens de werkgever. Het VO controleert het beleid van het bestuur

dat daarover verantwoording aflegt aan het VO. Vandaar de naam verantwoordingsorgaan. Daarnaast heeft het VO een adviserende rol. Kees vertelt dat alle belangrijke zaken rond het pensioenfonds voorbijkomen. "Het afgelopen jaar hebben we ons intensief beziggehouden met het nieuwe bestuursmodel met de toevoeging van twee externe bestuurders. Ook hebben we gesproken over het beloningsbeleid. Nu komt er een onderzoek naar de kosten-dekkende premie. Ook daar houden we de vinger aan de pols. Wij kijken vooral of de belangen van alle betrokkenen bij het fonds evenwichtig worden behartigd."

De verhouding tussen het VO en het bestuur is heel goed. Dat neemt volgens Kees niet weg dat het VO soms kritische vragen kan stellen. Het VO heeft ook intensief contact

Procedure kandidaatstelling voor VO-zetels namens pensioengerechtigden

Volgens het rooster van aftreden van het verantwoordingsorgaan treden er op 30 juni 2018 drie vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden terug. Eerder is afgesproken dat nieuwe leden in het kader van het leer- en ervaringstraject vroegtijdig (een half jaar) kunnen deelnemen aan vergaderingen en beginnen aan hun deskundigheidsontwikkeling. De gekozen kandidaten moeten dus voor begin januari bekend zijn.

- Volgens het reglement van het verantwoordingsorgaan geeft het bestuur uiterlijk 9 maanden voorafgaand aan een regulier aftreden hiervan kennis. Dat gebeurt eind september 2017 per brief aan de Vereniging van gepensioneerden. De pensioengerechtigden die niet bij de vereniging zijn aangesloten worden geïnformeerd via het Pensioenbulletin dat eind september verschijnt.

- De Vereniging van gepensioneerden wordt verzocht om kandidaten voor te dragen en de niet aangesloten pensioengerechtigden kunnen zichzelf aanmelden. Dat kan tot uiterlijk eind oktober 2017. Kandidaten kunnen zich melden bij:

Stichting Pensioenfonds Koninklijke Cosun
T.a.v. de heer C.C.M. Veraart
Postbus 3411
4800 MG Breda

Per email kan ook: Pensioenbureau@cosun.com

- Als eind oktober blijkt dat zich meer kandidaten hebben aangemeld dan de beschikbare drie zetels, moeten er verkiezingen worden gehouden.
- Medio november worden de stembiljetten verstuurd.
- De verkiezingen worden uiterlijk in december gehouden.

met de visitatiecommissie, die uit externe deskundigen bestaat en toezicht houdt op het beleid van het bestuur en op de algemene zaken in het fonds. Het VO mag kandidaten voordragen voor de visitatiecommissie.

Met de voeten in de klei

Leden van het VO hoeven niet door De Nederlandsche Bank te worden getoetst zoals dat met bestuursleden wel gebeurt. "Het helpt natuurlijk als je enige basiskennis hebt van de pensioenregeling en volgt wat er speelt in de pensioenwereld. Eigenlijk zou je het zo kunnen zeggen: als je de krant leest en je aandacht wordt automatisch getrokken

naar een bericht over pensioen, dan heb je de juiste instelling. Je hoeft niet financieel onderlegd te zijn. We willen juist in het VO mensen die 'met hun voeten in de klei hebben gestaan': die het bedrijf goed kennen of kenden."

Helpen met opleiding

Gekozen kandidaten krijgen een aantal maanden de gelegenheid om mee te draaien met vergaderingen voordat ze formeel worden benoemd. Vandaar dat de selectieprocedure al zo vroegtijdig wordt opgestart. "We helpen de nieuwe leden met een opleidingstraject", zegt Kees. "Met het Pensioenbureau organiseren we dagbijeenkomsten waarin de nieuwe leden veel kennis kunnen opdoen op de diverse pensioendeskundigheidsgebieden. Ze krijgen mappen mee met de informatie ter voorbereiding op de cursusdagen en als naslagwerk mocht de opgedane kennis weer wat zijn weggezaakt. Daarnaast zijn er mogelijkheden om bij opleidingsinstituut SPO individueel cursussen te volgen." Met deze opgedane kennis kan een lid op een verantwoorde wijze oordelen en adviseren over voorgelegde pensioenvraagstukken.

Tijdsbesteding

Jaarlijks zijn er vier vergaderdagen waarbij meestal het VO 's ochtends onderling vergadert en 's middags samen met het bestuur. "Als er bijzondere omstandigheden zijn, kunnen er meer vergaderingen zijn. Voor elke vergadering krijgen de VO-leden een flinke stapel stukken ter voorbe-

Kees Langebeek

reiding. Als je die allemaal grondig wilt doornemen, ben er je wel zo'n twee dagen mee bezig. Je zou dus kunnen zeggen dat de voorbereidingen en de vergaderingen op jaarbasis ongeveer twaalf dagen van je tijd kosten. Je krijgt je reiskosten vergoed en ook krijg je een presentievergoeding voor het bijwonen van de vergaderingen."

Kwaliteiten staan voorop

De Vereniging van gepensioneerden heeft een groot aantal leden en de kans is dus groot dat de door die vereniging voorgedragen kandidaten worden gekozen. Heeft het nog wel zin om je als kandidaat aan te melden als je geen lid van de vereniging bent? "Zeker wel", zegt Kees. "Het gaat vooral om je kwaliteiten. Alle pensioengerechtigden krijgen immers een stembiljet met daarop onder andere korte cv's van de kandidaten. Een kandidaat met veel kwaliteiten die hem of haar geschikt maken voor het VO, heeft een goede kans om te worden gekozen, ook als die geen lid is van de Vereniging van gepensioneerden."

Sterke, betrokken mensen

Tot slot vragen we Kees een kort pleidooi te houden waarom kandidaten zich zouden moeten aanmelden. "Een eigen bedrijfspensioenfonds is een groot goed. We hebben altijd een sterk fonds gehad en dat willen we

"We hebben altijd een sterk fonds gehad en dat willen we voor de toekomst sterk houden. Daar hebben we sterke, betrokken mensen voor nodig."

voor de toekomst sterk houden. Daar hebben we sterke, betrokken mensen voor nodig. Je zet je in voor een goede zaak en het is goed voor je persoonlijke ontwikkeling. Je bent onder de mensen en je blijft op de hoogte van actuele ontwikkelingen." ■

Je UPO komt eraan!

Wat doe jij met je jaarlijkse Uniform Pensioenoverzicht?

Ik gooi het ongelezen bij het oud papier

Ik stop het ongelezen in mijn pensioenmap

Ik lees het eerst en bewaar het daarna in mijn pensioenmap

Weet waar je staat met je pensioen. Lees je UPO! Zie ook het artikel over www.mijnpensioenoverzicht.nl ■